

Halden Geologiforening 30 år

Av Thor Sørli

Høsten 1977 holdt Wilhelm P. Elders et kurs i geologi i Halden. En ivrig gjeng på 10 personer meldte seg på, og dette var faktisk starten. Frøet var sådd, og 28. februar 1978 ble Halden Geologiforening stiftet.

I starten ble møtene holdt på ulike steder, men etter ganske kort tid fikk klubben faste lokaler på Båstادلund skole. Her blomstret klubben opp og telte etter en kort stund 36 medlemmer. Dette antallet har holdt seg relativt stabilt siden det.

Arbeidet med eget sliperom og steinsamling startet raskt, og etter et par år hadde vi et fint lite sliperom og en samling som begynte å bli imponerende for en gjeng som oss.

Et eget tidsskrift, Monolitten, så dagens lys på 80-tallet og levde i 5-6 år før vi innså at det ble for dyrt og tidskrevende å laget eget blad, med den tids teknologi.

Jeg skal være forsiktig med å nevne enkelt personer, men i denne perioden dukket geologen Per Chr. Sæbø opp. I et par års tid var han en viktig fagperson for klubben, og han, sammen med gode medarbeidere samlet klubbens første barnegruppe rundt seg. Kanskje var det bakgrunnen for at undertegnede følte at dette var noe vi måtte gripe tak i igjen en del år senere.

Mange herlige turer og møter har vi hatt gjennom årene, og et utstrakt samarbeid med de andre foreningene i Østfold ledet til samarbeidet vi kjenner som Østfold

Amatørgeologers Kontaktutvalg (ØAK). Sammen har vi hatt foredrag og mange flotte turer.

Sjokket var imidlertid stort da Halden kommune plutselig beordret oss ut av våre flotte lokaler av brannsikkerhetsmessige hensyn, og det var en trist gjeng som begynte å se seg rundt etter nye lokaler.

Etter noen ukers leting fant vi et litt mindre, men praktisk lokale i tidligere Halden Bomulds- spinneri i Tistedal, og vi startet umiddelbart med å bygge opp samlinger og sliperi atter en gang. I ti år var vi i disse lokalene, og det var en fin og positiv tid for klubben, med flere fine turer, møter, utstillinger og kurs.

I denne aktive perioden modnet også tanken om ei egen barnegruppe, og i 2000 ble "Stein-samleren" stiftet.

*Tidlig tur til Herrebøkasa med
Steinsamleren.*

Stein og unger er en flott kombinasjon, og vi har siden den tid hatt et jevnt antall på ca. 25 medlemmer. De møtes en kveld i måneden til steinprat, aktiviteter, foredrag

og ”månedens stein”; en bergart, fossil eller et mineral er alltid et av innslagene på dette møtet. Turer til ulike forekomster og til Jørn Hurum på Paleontologisk museum har også vært populære aktiviteter. Alt så riktig lyst ut!

Et større nasjonalt firma eide bygget og lot oss ha gratis lokaler i disse årene, men så var et eierskifte på gang. De nye eierne hadde helt andre planer, og husleien beveget seg stadig høyere. Den økonomiske reserven vi hadde ble raskt brukt opp. Hva skulle vi gjøre, arbeide steinhardt for å skaffe penger til den stadig økende leien eller prøve å finne noe nytt?

Vi gikk inn i en tøff periode og jaktet desperat etter et nytt lokale, for vi hadde jo etter disse årene ervervet oss mye, og vi var gan-

ske plasskrevende. Lokaler på Fredriksten festning ble inspisert, og vi lette med lys og lykte etter et egnet sted. Da plutselig dukket nye ideer og et forløsende tilbud opp; hvis vi vinklet aktivitetene våre i en ny retning, kunne vi før sommeren 2007 få et rom på 50 m² på Hjortsberg skole.

Den muligheten grep vi og fra å snakke om et klubblokale, ble begrepet ”Opplevelsesrommet” skapt. Bevisst gikk vi ut blant byens banker og bedrifter og ba om penger til dette ”barnas undringsrom” og givergleden var stor. Vi gikk atter i gang med å flytte, og akkurat da merket vi at vi var få medlemmer for en så stor oppgave; mye ble gjort av et titalls personer.

Det ble lagt gulvbelegg og malt, og gode venner utenfor klubben tok også et skikke-

Delen av opplevelsesrommet som viser Krystallgruva og bergartssamlingen.

Noen av 5. klassingene fra Hjortsberg skole på besøk uka før åpningen.

Herman Huseby og Celine B. Netland med kopien av meteoritten fra Rygge.

lig tak for at planene skulle gå i oppfyllelse. Det var kaotiske tilstander en lang periode, for vi hadde så alt for mye i forhold til rommet vi skulle inn i. Heldigvis viste skolen forståelse da vi breiet oss som verst.

Midt i alt dette feiret vi oss selv på 30-årsdagen 28. februar 2008 med et spennende foredrag og god mat. Akkurat slike aktiviteter har vi vært ganske flinke til. Så fortsatte arbeidet med full tyngde, og i oktober i år kunne siste hånd på verket, i alle fall foreløpig, legges.

Vi fikk hjelp av Ronald Werner til å organisere steinutstillingene og lage nye utstillinger. I tillegg ble mystiske hull, titteskap og UV-skap innredet i ”krystallgruva”, og vi var klare til å presentere rommet for de første gjestene; femteklassingene ved skolen. Vi fikk den mottakelsen vi hadde håpet på og var så klar for jubileumsuka.

Konservator Rune Selbekk kom til vårt åpne møte og kåserte om vulkanismen på Island, vi hadde utstilling i byen og vi hadde to åpne dager for publikum. Kom-

mentarene vi har fått etter alt dette har vært entydige; Opplevelsesrommet var utrolig spennende og flott!

Nå kan vi endelig puste ut litt, og mer vekt på turer og andre aktiviteter kan endelig legges. Likevel vet vi at vårt ”Opplevelsesrom” stadig må tilføres nye elementer, og kanskje kan vi i fremtiden bli et skikkelig Newton-rom der også de øvrige realfag kan få sin plass. Ideene er der, og vi går en spennende tid i møte!

Vetle Prøitz i Steinsamleren med sjøskorpionen under Geologiens dag i 2008.